

Lluís Maruny Curto

REFLEXIONS. LA PORTA DE LA DEMOCRÀCIA

Vam haver de refer tota la història del PSUC a Manresa, i de la democràcia, a partir de l'arxiu del Comitè Central. Clar, el Cònsola és escrupolós i de totes les *octavetes* en lliuraven exemplars al Comitè Central, i d'allà ho vàrem refer.

Però una cosa que em va sorprendre molt —i vàrem estar-ho comentant també amb en Cònsola i amb tu— és que anàvem fent la cronologia, des de les primeres, el buidat i el llistat i tal... I la veritat és que, l'any 75, ja des de gener, i el 74, l'eufòria i l'optimisme que teníem al Comitè —i, en general, jo crec que al partit i a tot arreu de la societat— era molt gran, molt gran!

Nosaltres fèiem valoracions polítiques, aquells *tostons* i fulls de dos i tres pàgines i quatre pàgines. Fèiem una valoració política de la situació i l'any 75 nosaltres ens vàiem a les portes de la vaga nacional. O sigui, ens vàiem a les portes d'una mobilització nacional, pacífica, amb l'experiència de l'Assemblea de Catalunya, que movia masses ja en aquell moment, amb el grau de suport que teníem a la ciutat. A veure, nosaltres érem... Tenia un prestigi —no nosaltres, personalment— el PSUC, vull dir. El PSUC i les organitzacions democràtiques tenien un prestigi i un suport enorme.

És veritat. Si agafeu els fulls editats l'any 75 només, realment nosaltres ens sentíem que estàvem a la porta de la democràcia. Franco vivia, però era un cadàver ja, políticament; nosaltres ens sentíem molt segurs i molt protegits. I per això aquesta clatellada també ens va agafar més desprevinguts; ells també tenien aquesta sensació de derrota i que estava allò al límit. I quan una vegada el Franco es va posar malalt, era una anècdota; va passar dies després. Ja érem a Barcelona, tots amagats, quan comença a aparèixer per la tele que està malalt i mort, no?

Jo crec que sí, que una mica va ser com un gest de desesperació. Probablement, a mi em sembla que quan van començar a fer detencions, ni sospitaven, el que tenien entre mans. Però van anar amb molt[a] mala llet, això és veritat. Hi va haver molta tortura greu. Tortura, eh?, vull dir pallisses i tortures. El tema del Jaume, amb fred, a la nit, al pati, hores i hores amb aigua freda. I molta altra gent, i en Joan... *Alevosia*, eh? Es va fer amb tortura, tortura.

El full aquest que jo dic diu literalment: *"Estamos a un paso de la huelga nacional política y de una movilización masiva contra el sistema"*.

En els papers, per exemple, al gener hi ha una declaració política de l'organització Centre Ciutat. És a dir, que en aquell moment ja teníem una estructura que ja no era l'organització de Manresa, sinó que era Centre Ciutat i barriades i tal. Devíem estar començant a muntar-ho, no?

Llavors parlem de la forta acceleració del procés de liquidació de la dictadura, etc. I plantejem un bloc històric de l'aliança de les forces del treball i la cultura per enfrontar-nos al règim pacíficament i diem [llegeix]: "Avui, les entitats ciutadanes són més fortes que cap ajuntament". Això era veritat, no?

Però bé, l'11 de Setembre hi ha una declaració política del Comitè Local, en el que es parla de l'elecció democràtica nacional, és a dir, la vaga nacional i el *Pacto Catalán* equivalent a la Junta Democràtica que ja s'havia constituït. I aleshores parlem *"de imponer a los títeres de los ayuntamientos la legalidad democrática"*. Nosaltres ens sentíem ja un contrapoder establert: aquells són uns titelles i nosaltres som el poder democràtic.